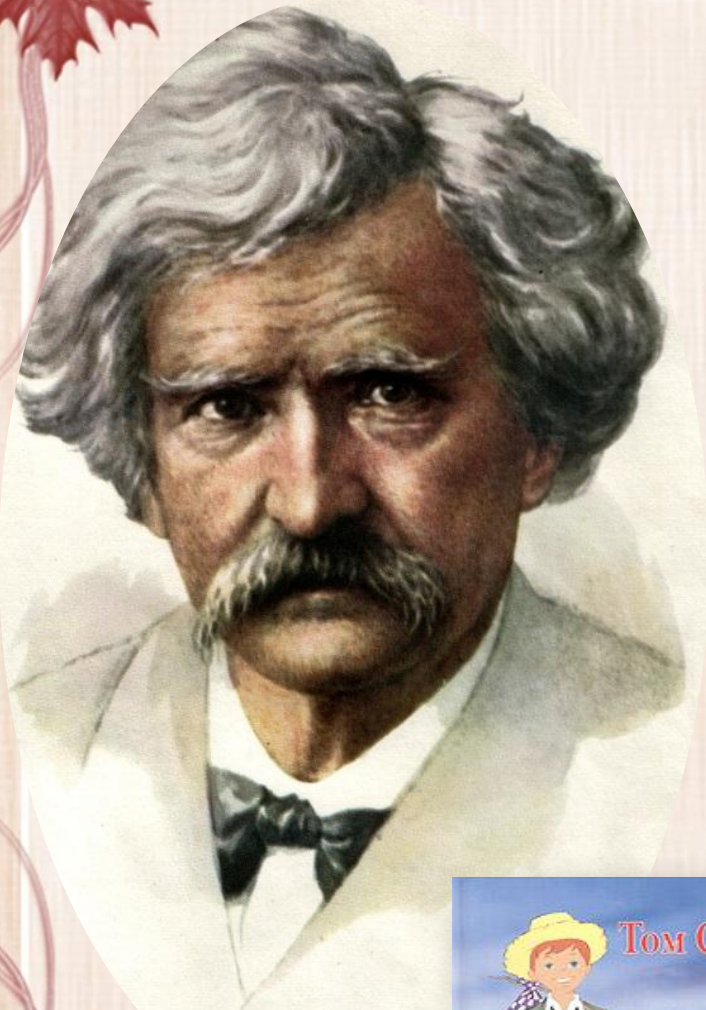

**Вправа «Мій портрет у промінні
сонця»**

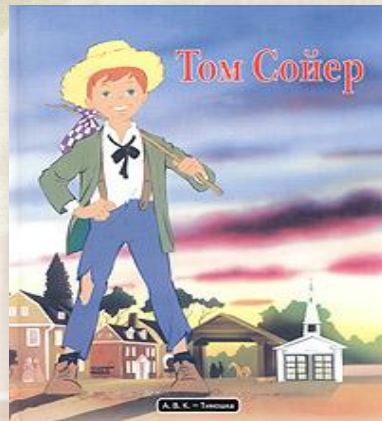

Марк Твен.

**«Пригоди Тома
Сойєра». Провідні
ідеї твору (дружба,
кохання, людяність,
добро та ін.)**

**Марк Твен
(1835—1910)**

**Андрусик С.І., вчитель
зарубіжної літератури
ЗЗСО «Бихівський ліцей»**

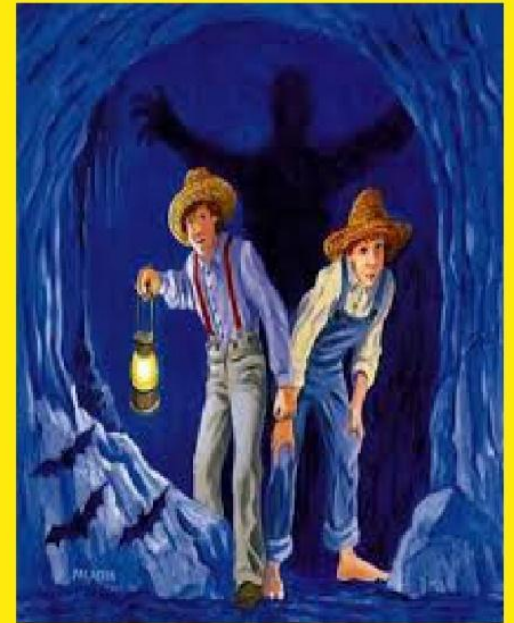
Мета – формувати компетентності:

- ***предметні*** (знання учнів про твір, його провідні ідеї, художні особливості, елементи сюжету; образне, логічне мислення; навички виразного читання; вміння аналізувати, переказувати, коментувати; високі моральні якості; естетичний смак);
- ***ключові*** (*вміння вчитися*: пізнавальна активність; комунікативна: навички роботи в парі, в групі; *інформаційна*: навички роботи з підручником, додатковим матеріалом; *загальнокультурна*: прагнення літературної освіченості; світогляд).

**Зберегти своє дитинство -
означає залишитися
безсмертним.
М. Пришвін**

«Картинна галерея»

Гра «Пропущені слова»

Том вийшов на вулицю з відром _____ та довгою _____. Він зміряв поглядом паркан, і _____ його в одну мить згасла в душі, а натомість у неї ввійшла _____. _____ ярдів дощатого паркана заввишки в _____ футів! Життя здалося йому _____, а існування – _____ тягарем. Зітхнувши, він умочив щітку у вапняний розчин, _____ нею по верхній дощі паркана.

Гра «Пропущені слова»

Том вийшов на вулицю з відром вапна та довгою щіткою. Він зміряв поглядом паркан, і радість його в одну мить згасла в душі, а натомість у неї ввійшла туга. Тридцять ярдів дощатого паркана заввишки в дев'ять футів! Життя здалося йому безглуздим, а існування – важким тягарем. Зітхнувши, він умочив щітку у вапняний розчин, провів нею по верхній дощі паркана.

ПРОБЛЕМИ ТВОРУ:

- цінностей дитинства і цінностей дорослого життя;
- дружби, взаємодопомоги, людяності, кохання;
- стосунків батьків, дорослих і дітей.

Провідні ідеї:

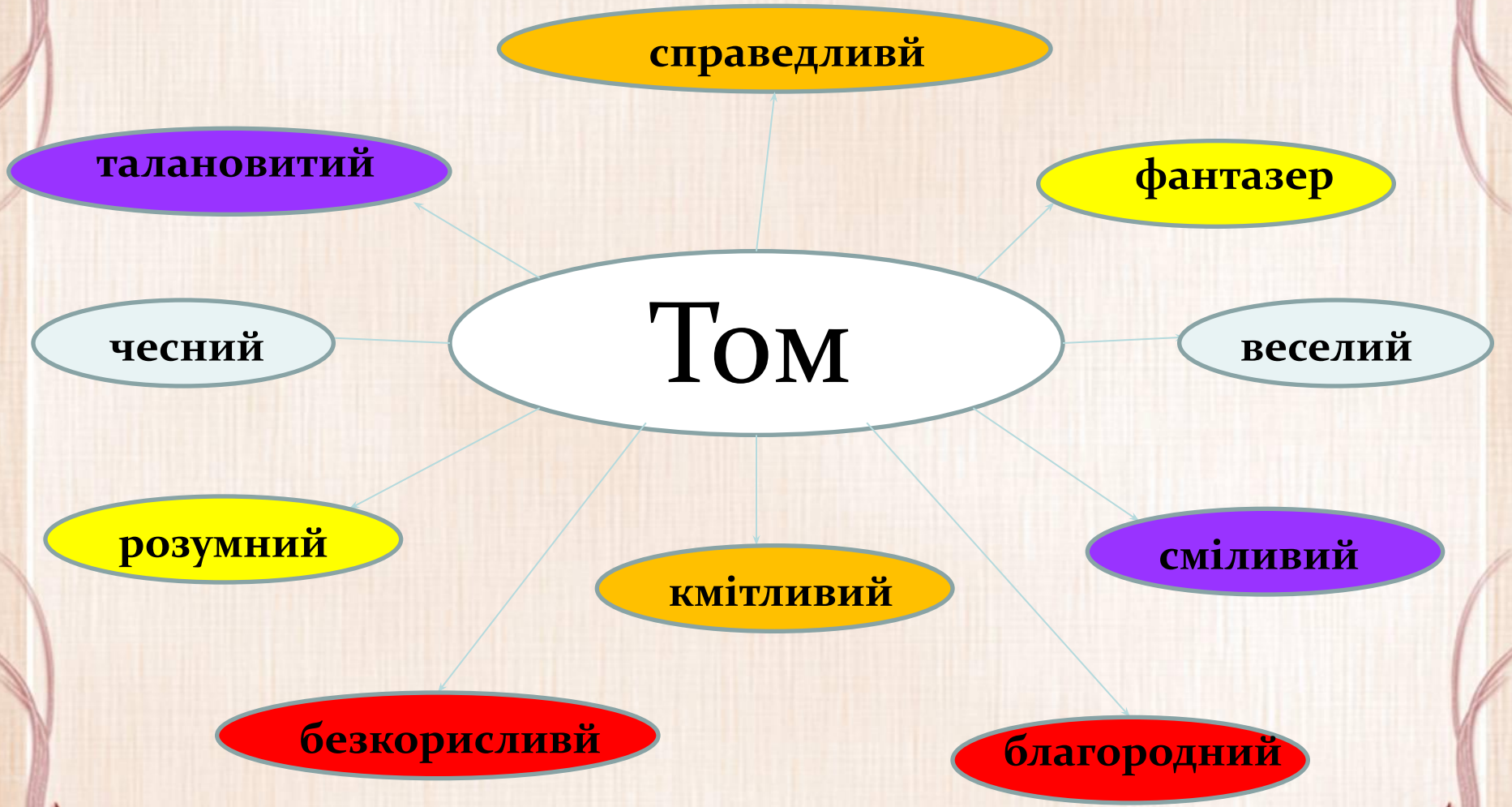
- Утвердження сили дружби, кохання, людяності.
- Уславлення сили духу, порядності, добра, милосердя.
- Засудження жорстокості, зла у світі дорослих.

Найвідоміші твори М. Твена розповідають про світлу пору його дитинства в Ганнібалі. Сьогодні там на високому скелястому березі Міссісіпі стоїть один із небагатьох пам'ятників літературним героям, яких створила творча фантазія письменника, двом підліткам — Тому Соєру та Гекльберрі Фінну.

РИСИ ХАРАКТЕРУ ГЕРОЯ

справедливий

фантазер

веселий

сміливий

благородний

кмітливий

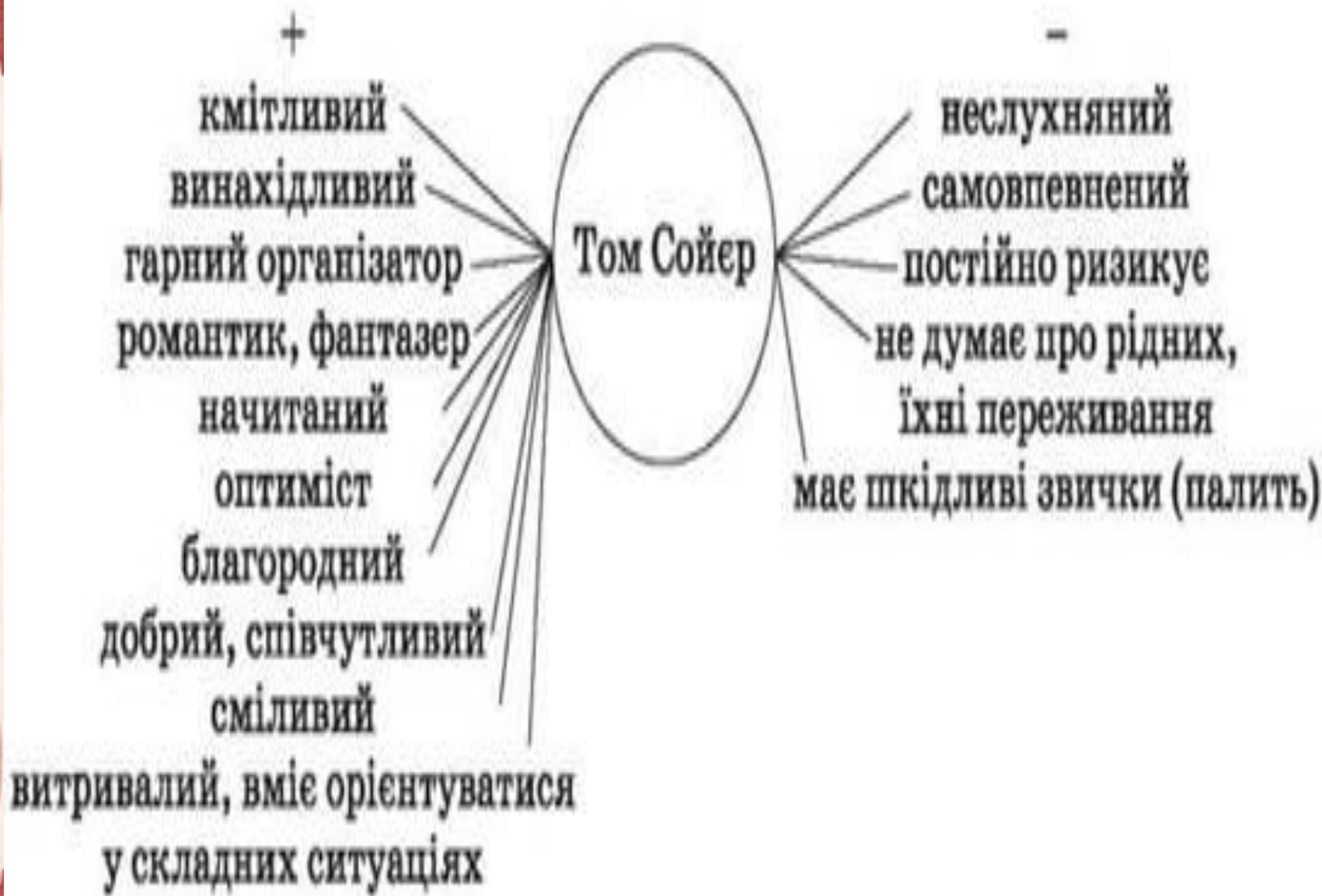
безкорисливий

розумний

чесний

талановитий

Том

Кроссенс «Характеристика героя»

1. Веселий
2. Бешкетник
3. Винахідник
4. Розбагатів через фарбування паркану
5. Грав із друзями в піратів
6. Часто закохувався
7. Захищав Беккі від учителя, як лев
8. Врятував Мефа Поттера
9. Том Сойер – головний герой повісті

СЕНКАН

- Том Сойєр
- Добрий, винахідливий, веселий
- Фантазує, допомагає, любить, бешкетує
- Дружба зробила його життя яскравим і цікавим
- Лицар

Під ім'ям Тома
Сойєра описано
відразу трьох
нерозлучних друзів:
це сам **Сем
Клеменс**, його
шкільний приятель
Віллі Боуен та
великий бешкетник
і зірвиголова **Томас
Сойєр Співі**.

Молодший брат Тома, тихоня і ябеда Сід – це Генрі, молодший з синів Клеменсів.

Прообразом Беккі Тетчер стала Лаура Хокінс, що жила по сусідству з Семом.

Гек Фінн – точний портрет Тома Бленкеншипа, який жив у напівзруйнованій хижці на краю Ганнібала, частенько був голодний, ходив у лахмітті, іноді ночував під відкритим небом.

Суворя тітка Поллі списана з матері письменника – Олівії

Висновок

Талановитий письменник, великий фантазер і вигадник, людина веселої вдачі, Марк Твен залишився вірним пам'яті дитинства.

І повість він створив для юних читачів різних поколінь та країн. Адже “Пригоди Тома Соєра” читали й ваші батьки, тепер пригодами героїв захоплюєтеся ви, діти нового тисячоліття. Це “осяйна книга”. Бо в ній частинка того неповторного світу, де діти не завжди слухняні, люблять бешкетувати, мріють подорожувати.

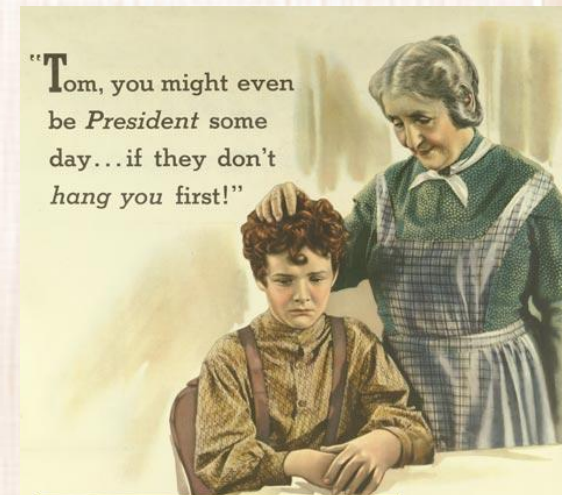
Та як у звичайному житті, не завжди є порозуміння між дорослими та дітьми. Ця книга, що написана цікаво та правдиво, - про дітей та для дітей. Але слід зауважити, що із задоволенням її перечитують і дорослі, повертаючись у своє дитинство.

у своє
Mark Twain

Екранізації творів Твена

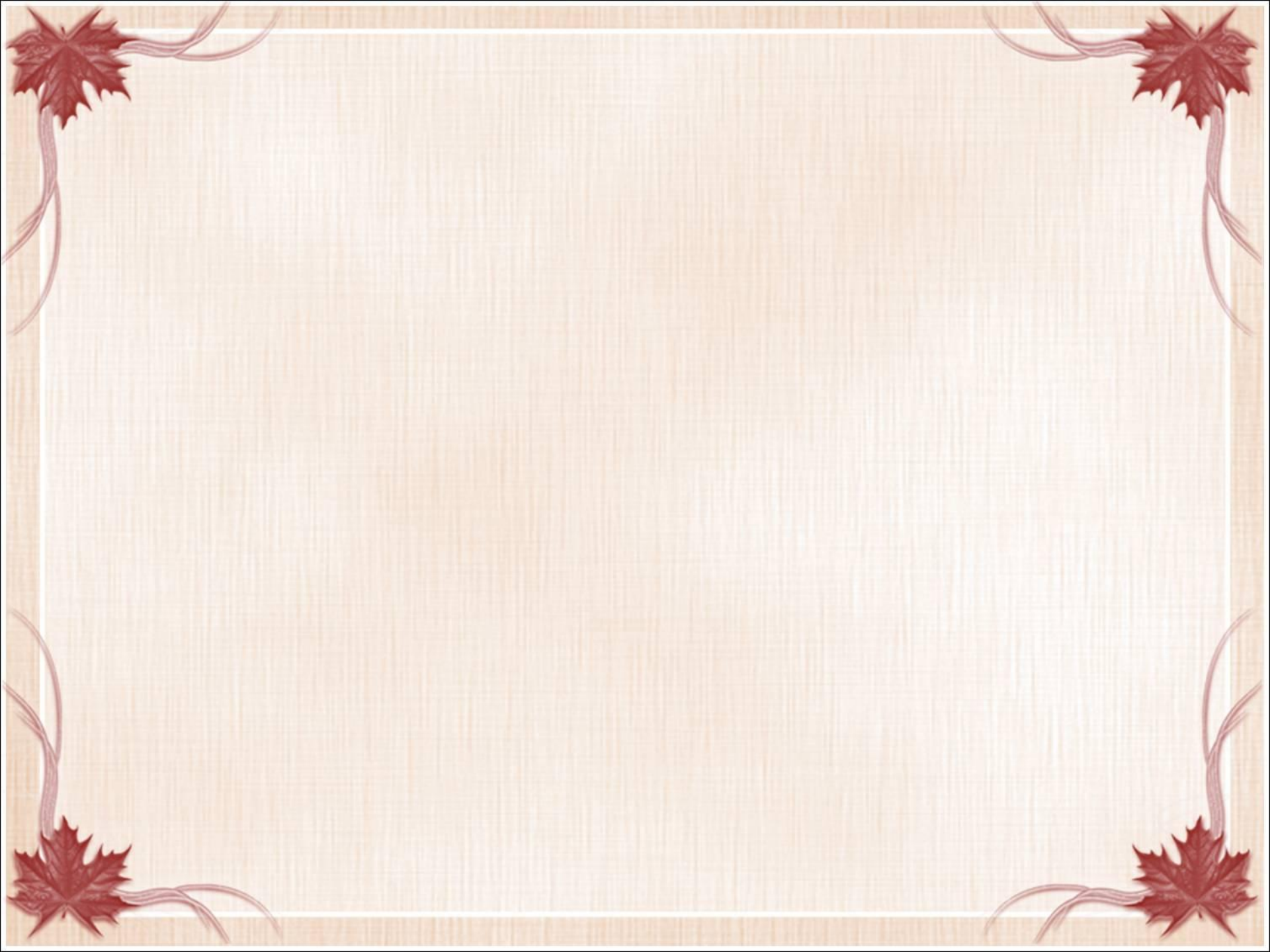
- За його книгами в Україні створено стрічки «Том Сойєр» (1937) Л.Френкеля, "Нові пригоди янкі при дворі короля Артура (1988) В.Греса, телесеріал «Пригоди Тома Сойєра та Гекльберрі Фінна» (1981) С.Говорухіна.

Зворотній зв'язок. «Мікрофон».

- Я навчився в Тома...
- Я дякую Томові за те, що...

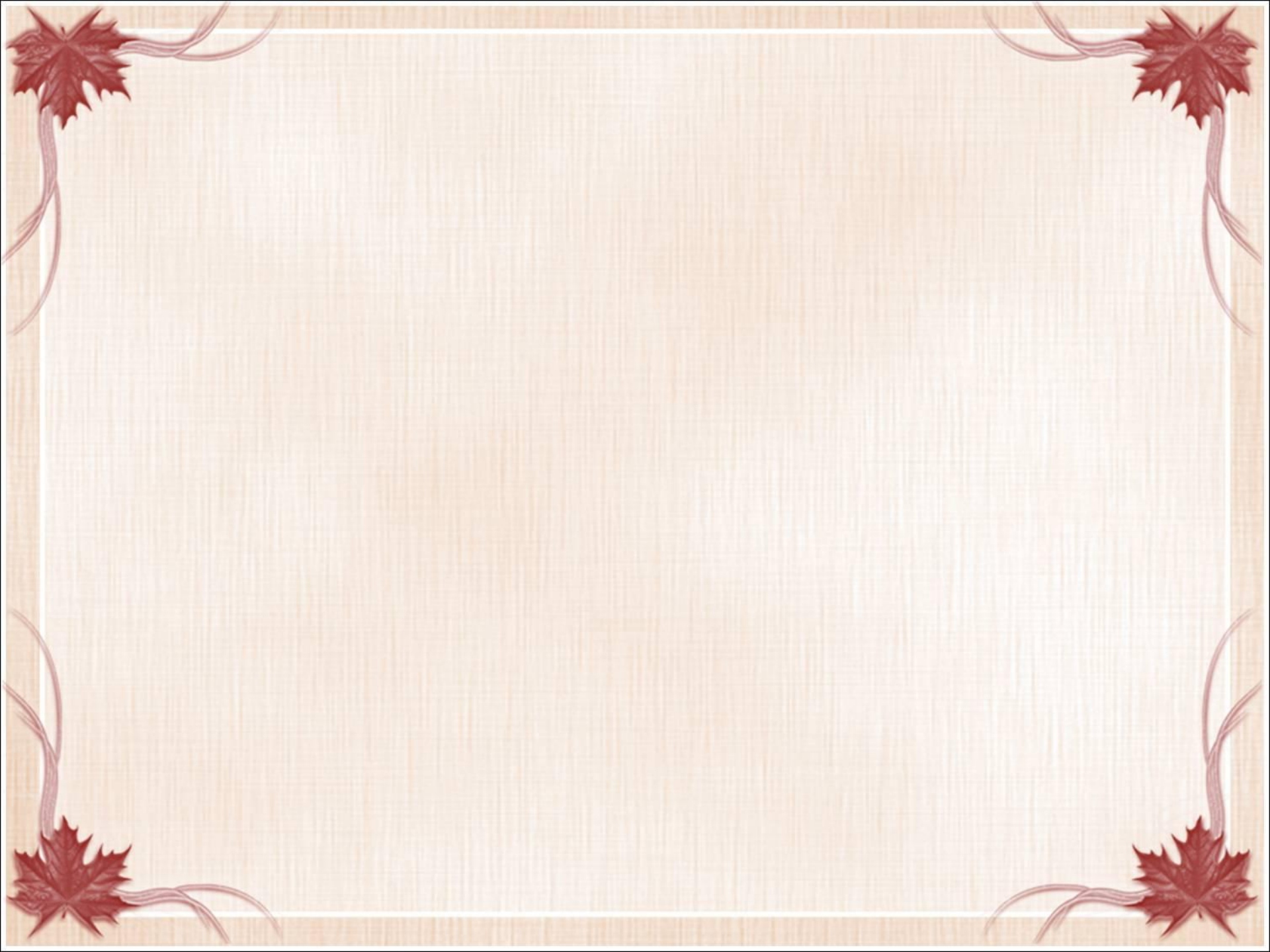

Гекльберрі Фінн

- Добрий, щирий, відважний
- Бешкетує, дружить, допомагає
- Цінує свободу понад усе
- Вірний друг

Складання сюжетного плану другого розділу повісті.

Експозиція (знайомство з героями твору, часом і місцем дії)-опис містечка, яким його побачив Том суботнього ранку.

Зав'язка-ключовий момент розгортання подій.

Том вийшов на вулицю з вапном і щіткою, щоб пофарбувати паркан, як доручила тітка Поллі.

Розвиток дії-подальше розгортання подій, розкриття характерів героїв.

Зустріч з усіма хлопчиками, які проходили повз Тома, спочатку співчуваючи або кепкуючи над ним, а далі приєднувалися до черги охочих фарбувати паркан.

Кульмінація-момент найвищого напруження в розвитку дії.

Том з радістю розглядає свої коштовності-усе, чим збагатився, дозволяючи товаришам виконувати свою роботу; висновок хитруна про те, що « кожний дорослий і кожна дитина тільки тоді матиме величезне задоволення від того, чого їм жагуче хотілося , коли його важко було досягти»

Розв'язка-подія, що завершує розповідь.

Том іде доповісти тітці Поллі про виконане доручення.

Домашнє завдання

*Завершити роботу
над випереджувальним
завданням –
дослідженням
з виявлення зв'язків
між світом
дитинства,
відтвореним у повісті
"Пригоди Тома Соєра"
та дитинством
Сема Клеменса.*

*Підготувати усний
стислий переказ
епізоду про витівки,
ігри та пригоди
героїв
(за власним
вибором)*

Список використаних джерел

1. Буряк С.Д. Інтерактивні й нестандартні уроки зарубіжної літератури.-Х.: Вид. група «Основа», 2005.
 2. Веприяк Д.М. Світова література. 5-8 класи.- Київ- Альфа, 1993.
 3. В глубь смысла(ч.2). Методические материалы из опыта работы учителей словесности. г. Кировоград, 2003.
 4. Зарубежная литература. Пособие для факультативных занятий.- Москва, «Просвещение», 1975.
 5. Марк Твен. Приключения Тома Сойера.- Издательство «Правда», Москва, 1990.
 6. Пахаренко В.І. Основи теорії літератури.- К.: Генеза, 2009.
 7. Скляр С.С. Нетрадиційні уроки із зарубіжної літератури. 5-11 класи.- Харків: Торсінг, 2004.
- Інтернет сайти School.xvatit.com
 - svitlit. at.ua <http://www.bibliotekar.ru>.